

PLASTIC

SPREEKBEURT

Leer alles over
plasticproblemen en
wat je er tegen
kunt doen!

Hallo!

Wat leuk dat jij je presentatie over plastic gaat doen. Wij gaan je alles vertellen wat je moet weten. Heb jij nog een vraag over plastic? Mail ons dan jouw vraag! Onze natuurbeschermers zitten klaar om jouw vraag te beantwoorden. Wie weet zie je het antwoord terug op Instagram @wwfrangers of in een van onze magazines.

Psst...

Een spreekbeurt geven kan best spannend zijn. Gelukkig hebben wij een aantal spreekbeurttips zodat je goed voorbereid bent!

Klik hier

INHOUDSOPGAVE

- 1. Over WWF**
- 2. Info over plastic**
- 3. Het probleem**
- 4. De oplossing**
- 5. Plastic quiz**
- 6. Word een Ranger**

Klik op de inhoud om naar de juiste pagina te gaan.

OVER HET WERELD NATUUR FONDS

Veel mensen over de hele wereld kennen de naam en het pandalogo van het Wereld Natuur Fonds. Toch zullen heel wat minder mensen weten wat WWF nu precies is. En vooral: wat WWF precies doet. Wij leggen het aan je uit.

Het belangrijkste doel van het Wereld Natuur Fonds is het behoud van de wereldnatuur. WWF heeft daarom 35 grote gebieden gekozen die als eerste beschermd moeten worden, zoals het Amazonegebied met regenwouden, het noordpoolgebied met toendra's en de koraaldriehoek in de Indische en Grote Oceaan met koraalriffen.

Ook richt WWF zich op bepaalde plant- en diersoorten. Soorten die een belangrijke rol in de natuur hebben, zoals koralen, haaien en cactussen. Maar ook dieren die gevaar lopen om uit te sterven door stroperij, zoals olifanten en neushoorns.

Het beschermen van die soorten heeft veel te maken met het beschermen van een natuurgebied. Wilde planten en dieren hebben het gebied namelijk nodig. Om de dieren en de planten te beschermen is het belangrijk om wereldwijde bedreigingen van de natuur aan te pakken. Daarom zet WWF zich in tegen uitstoot van broeikasgassen, plasticvervuiling, ontbossing en slechte landbouw en visserij.

Het WWF houdt zich ook bezig met het organiseren van strandclean-ups

Ambassadeur Niek Roozen legt in deze video precies uit wat het Wereld Natuur Fonds allemaal doet!

ALLES OVER PLASTIC

SYNTHETISCH

Plastic is synthetisch, dat betekent dat het niet natuurlijk is. Mensen maken plastic uit aardolie. We gebruiken ongeveer 4% van alle aardolie om plastic van te maken. De rest van de aardolie wordt gebruikt om er bijvoorbeeld benzine mee te maken.

GESCHIEDENIS

Het eerste plastic werd gemaakt in 1907. Het werd gemaakt om het leven van dieren te redden. Pianotoetsen, biljartballen en kammen werden eerst gemaakt van ivoor. Ivoor komt bijvoorbeeld van de slagstanden van olifanten. Voor al die Ivoeren biljartballen, moesten er heel veel dieren doodgemaakt worden. Ivoor werd daardoor steeds duurder. Een biljartfabriek vroeg toen mensen een uitvinding te bedenken om het Ivoor te vervangen. Dat werd plastic.

GOEDE EIGENSCHAPPEN

- Het is goedkoop
- Het is heel sterk
- Het gaat lang mee
- Je kunt er veel mee

SLECHTE EIGENSCHAPPEN

- Plastic verdwijnt nooit helemaal. Het duurt 20 tot 1000 jaar voordat een plastic tas is afgebroken in kleinere stukjes. En die kleine stukjes zijn dan dus nog niet helemaal weg. Die ademen we in of eten vissen op.
- Bij het maken van plastic en ook bij het opruimen (verbranden) komt er heel veel CO2 vrij. Al die extra CO2 zorgt voor klimaatverandering.
- Voor dieren is plastic gevaarlijk als het in de natuur komt.

Op de achtergrond drijven allemaal stukjes afgebroken plastic. Deze heten microplastics.

HET PROBLEEM

Wij mensen gebruiken steeds meer plastic. Vooral voor verpakkingen. Kijk maar eens in de winkels: snoep is verpakt in plastic, brood, groenten, speelgoed, teveel om op te noemen. Plastic is makkelijk en goedkoop, daarom wordt het zoveel geproduceerd.

PLASTIC OP STRAAT

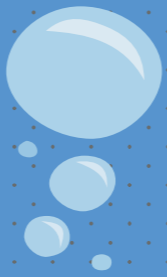
Veel plastic afval wordt niet goed verwerkt. In veel landen in bijvoorbeeld Azië hebben ze geen vuilniswagens en recyclefabrieken zoals wij. Mensen gooien hun afval op straat of in de rivier of het komt op open vuilnisbelten waar het wegwaait. Vanuit de rivier stroomt het naar de zee en zo komt er veel plastic in de zee. Al het plastic dat in de oceanen en zeeën drijft, noemen we plasticsoep. Maar ook in Nederland gaat het nog vaak mis. Per jaar komt er in Nederland 10 miljoen kilo plastic in de leefomgeving: op straat en in de natuur.

Van al het geproduceerde plastic is op dit moment 25% in gebruik. De andere 75% is afval.

AFVAL SCHEIDEN

Wij scheiden het plastic wel van ons restafval, maar daarvan wordt maar een deel gerecycled tot nieuwe producten. Plastic afval van bedrijven wordt soms doorverkocht aan andere landen, waaronder ook landen in Azië. De bevolking gaat daar niet goed om met hun eigen plastic, maar ze krijgen er ook nog eens ons plastic bij.

PLASTIC IN ZEE

In de wereld wordt 20% gescheiden ingezameld, 14% gerecycled. 15% industrieel verbrand, 39% (55% in ontwikkelingslanden) gestort op de vuilnisbelt. Zo'n 10 miljard kilo plastic belandt er elk jaar in zee. Dat is 15.000 kilo per minuut. Dat zijn bijna 10 wedstrijdzwembaden per uur!

HIER DRIJFT PLASTICSOEP

PLASTICSOEP

In onze oceanen zijn 5 hele grote draaikolken. 2 liggen er in de Atlantische Oceaan, 2 in de Stille Oceaan en 1 in de Indische Oceaan. Via de stromingen in de zee, komt het plastic uiteindelijk in de draaikolken terecht. Dat zijn nu grote verzamelpunten van plastic. Ze kunnen wel duizenden kilometers breed zijn. Naar schatting drijft er op dit moment meer dan 160 miljard kilo plastic in zee.

HET GEVAAR

De helft van al het plastic in de oceanen komt uit Azië, uit landen zoals China en Indonesië. In Azië ligt ook de Koraaldriehoek, dat is een heel bijzonder natuurgebied. Het is helaas ook de regio waar 50% van de plasticvervuiling in zee vandaan komt.

DE KORAALDRIEHOEK

De Koraaldriehoek ligt in Azië en strekt zich uit over 6 landen: Indonesië, de Filippijnen, Maleisië, Papua Nieuw-Guinea, de Salomonseilanden en Oost-Timor. De Koraaldriehoek is een van de kleurrijkste plekken in de onderwaterwereld. Zet je duikbril op en je ziet de meest bijzondere dieren- en plantensoorten. Nergens anders zijn er zoveel verschillende dieren en plantensoorten onder water als hier. Er zijn ontzettend veel koraalsoorten, zeeschildpadden, walvishaaien, mantaroggen en meer dan 3.000 andere soorten vissen.

Dit is de koraaldriehoek. Met een beetje fantasie zie je een driehoek.

Zeehond vast in een visnet.

DIEREN EN PLANTEN

Als het plastic in de natuur komt, hebben dieren en planten daar last van. 100 duizend zeezoogdieren, 1 miljoen vissen en 1 miljoen vogels gaan per jaar dood door plastic. Er zijn 3 manieren waarop plastic afval in zee schade toebrengt aan wilde dieren:

1

Dieren raken verstrikt in het plastic. Meestal is het plastic van vissers, zoals een visnet. Of een plastic verpakking, zoals een tasje.

2

Dieren slikken het plastic soms in, per ongeluk of omdat ze denken dat het een prooi is. Zeeschildpadden kunnen bijvoorbeeld het verschil tussen een plastic tasje of een kwal niet goed zien. Maar ook vogels zien plastic voor voedsel aan. Als dieren plastic opeten, kan dat hun ingewanden verwonden.

3

Planten en dieren kunnen last van plastic krijgen omdat het in de weg ligt of ergens tegenaan schuurt. Zo komt het voor dat visgerei tegen koraal aan schuurt, waardoor het koraal dood gaat. Koraal groeit slechter door plastic, zonlicht wordt geblokkeerd en de voorwerpen raken verstrikt tussen de bijzondere koraalstructuren. Het voorwerp hier is een tas. Doordat koraal aangetast wordt, verslechtert de leefomgeving van veel tropische vissen.

10 MEEST GEVONDEN WEGWERPPLASTICS

1.
DRANKFLESJES
MET DOPPEN

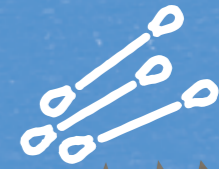
2.
SIGARETTENPEUKEN

3.
DRANKBLIKJES

4.
WATTENSTAAFJES

5.
SNOEP- EN
CHIPSVERPAKKINGEN

6.
BABYDOEKJES

7.
PLASTIC BEKERS,
BESTEK EN BORDEN

8.
PLASTIC TASJES EN
BOTERHAMZAKJES

9.
RIETJES

10.
BALLONNEN

DE OPLOSSING

We weten nu hoe het plasticprobleem is ontstaan en waar het probleem het grootst is. Maar hoe kunnen we het oplossen? Er zijn genoeg manieren waarop we er met z'n allen voor kunnen zorgen dat er geen plastic meer in de natuur belandt.

MINDER PLASTIC

Als er minder plastic gebruikt wordt, kan er ook minder in de natuur terecht komen. Producten die gemaakt zijn van plastic kun je vervangen door dingen die milieuvriendelijker zijn. Zoals een tandenborstel van bamboe, in plaats van plastic. Of drink uit een duurzame drinkfles in plaats van een plastic flesje. Je plastic tas vervang je door je rugtas en je ijsje eet je in een hoortje in plaats van een bakje. Bedrijven moeten er ook voor zorgen dat er minder producten in plastic verpakt worden en dat al het plastic te recyclen is met plastic lepeltje.

AFVAL VERWERKEN

Er moeten goede afvalverwerkingsbedrijven komen, met voldoende vuilniswagens, zodat mensen hun afval op de juiste manier weg kunnen gooien.

Zo moet afval **NIET** verwerkt worden. Klik op het plaatje voor een filmpje.

DUURZAAM PLASTIC

Plastic afval moet altijd hergebruikt of gerecycled worden. Nu gebeurt dat helaas niet zo vaak. Een oplossing die we al hebben is statiegeld, maar dan heb je echt maar één soort plastic bij elkaar. Met duizenden soorten plastics, wordt dat recyclen dus erg lastig.

Dan zijn er ook nog bio-plastics. Dit plastic is gemaakt van planten zoals maïs, suikerriet of aardappels. Sommige bioplastics zijn composteerbaar, dat betekent dat het afbreekt en er een soort grond ontstaat. Toch breken ze niet altijd goed af en moeten ze uit de groenbak gevist worden! Bioplastics zijn dus ook niet altijd goed. Het beste is gewoon om minder plastic te gebruiken.

WWF HELPT!

Het Wereld Natuur Fonds wil er samen met overheden, de lokale bevolking en bedrijven voor zorgen dat het plasticprobleem opgelost wordt. Dat doen we op 5 verschillende manieren:

Deze zeeschildpad wordt bevrijd.

VUILNISOPHAALDIENSTEN

In veel steden in de Koraaldriehoek in Azië zijn geen of weinig vuilniswagens. Daarom verbranden mensen hun afval of ze gooien ze het in de natuur. Om voorkomen dat er nog meer afval in zee komt, helpt WWF mee om vuilnisdiensten beschikbaar te maken. Dit zijn extra vuilnisbakken, vuilniswagens en vuilnisboten (voor dorpjes aan de rivier). Ook wordt er gezorgd voor fabrieken waar het afval goed verwerkt kan worden, zodat het afval niet meer in de natuur terecht komt.

EDUCATIE

Niet iedereen weet dat plastic schadelijk voor iedereen is, ook voor mensen. Mensen kunnen bijvoorbeeld vissen eten die plastic hebben gegeten. Op deze manier krijgen mensen ook plastic binnen. Het is nog niet duidelijk hoe slecht dit voor mensen is, maar voorkomen is beter dan genezen. Daarom helpt WWF met lespakketten om kinderen in de Koraaldriehoek te leren hoe ze daar plastic in zee kunnen voorkomen.

DIERENARTSEN

In veel steden in de Koraaldriehoek in Azië zijn geen of weinig vuilniswagens. Veel zeedieren, zoals zeeschildpadden die gewond zijn geraakt door plastic in zee, hebben hulp nodig. WWF steunt dierenartsen in de Koraaldriehoek die deze plastic-slachtoffers helpen.

VERVANGERS

In sommige fabrieken gebruiken ze al andere verpakkingsmaterialen die beter zijn voor de natuur. Zo kan sommige voedsel in de Koraaldriehoek prima in een bananenblad worden verpakt. Nieuwe wetten kunnen daarbij helpen. WWF helpt bij het maken van deze wetten. Zo kunnen we op veel verschillende plekken het plasticafval verminderen.

OPLOSSINGEN

Omdat we willen voorkomen dat het afval dat in de rivieren zit de zee bereikt, werken we aan apparaten die het afval uit de rivier kunnen opvangen. Zo worden er bijvoorbeeld boten gemaakt die de plasticsoep opruimen.

Hoi!
IK BEN OSKAR EN IK BEN
PLASTIC-EXPERT BIJ HET
WERELD NATUUR FONDS.

Als plastic-expert werk ik veel aan projecten om plasticproblemen op te lossen.

Zo kijk ik bijvoorbeeld met Nederlandse bedrijven samen naar hoe zij minder plastic kunnen gebruiken. Ik ben ook in het buitenland actief: eerst veel in Europa, maar inmiddels ook veel verder weg, zoals in Azië.

Zo bezocht ik de Filipijnen, een arm land in Zuid-Oost Azië. Op de foto's ziet het er prachtig uit!

Ligt in de koraaldriehoek.

Heldere oceanen.

Veel natuur.

Maar eenmaal aangekomen zag ik al snel hoe groot het plasticprobleem op de Filipijnen is.

Wat een zootje!

Veel mensen gebruiken er wegwerpplastic, en al dat afval wordt bijna niet opgehaald. Er zijn bijvoorbeeld niet of nauwelijks afvalcontainers en vuilniswagens. Daardoor belandt het afval vaak op het strand en in de zee. Het ligt echt overal, dat is verschrikkelijk om te zien. Het kan zo niet langer!

Zo hoort het dus niet.

Daarom wil ik jullie graag vertellen hoe groot de problemen zijn. Helemaal plasticvrij leven lijkt me best moeilijk. Gelukkig zijn er al wel enkele plasticvervangers, maar die lossen dit probleem alleen niet op. Het beste wat we kunnen doen is gewoon minder plastic gebruiken, zo simpel is het. Want als we minder gebruiken, belandt er ook minder in de natuur.

JIJ KAN OOK HELPEN!

1

SCHOOL

Je kunt kijken wat er op school allemaal van plastic is. Vraag daarna aan je juf of meester of deze voorwerpen vervangen kunnen worden door een duurzame variant. Jij kan zelf ook plastic verminderen! Klik op de afbeelding voor 5 duurzame tips voor op school.

2

THUIS

Veel dingen die je iedere dag gebruikt, zijn van plastic. Denk aan je tandenborstel, wattenstaafjes, drinkflesjes en nog veel meer. Veel van deze dingen kan je makkelijk vervangen, zoals bijvoorbeeld een tandenborstel van bamboe en een herbruikbare drinkfles. Probeer spullen zoals plastic tassen zoveel mogelijk te herbruiken. Als iets kapot of op is, niet meteen weggooien. Je kan het misschien nog repareren of op een andere manier gebruiken. Dat scheelt ook nog eens een hoop geld. Wil je nog meer tips voor minder plastic? Klik op de afbeelding!

3

(SPORT)CLUB

Zit je op een (sport)club? Dan hebben jullie vast een kantine. Kijk eens wat daar allemaal van plastic is. Plastic bekertjes, flesjes, rietjes, tasjes? Daarna kun je ook daar vragen of ze deze items kunnen vervangen door een duurzaam alternatief.

Je kunt plastic gaan opruimen. In je straat, op het sportveldje, in het bos of op het strand kun je met een groepje vrienden plastic gaan zoeken. Klik op de afbeelding voor meer handige tips!

PLASTIC QUIZ

Weet jij alles over plastic? Test jezelf met deze quiz. Of doe deze quiz aan het eind van je spreekbeurt en kom erachter wie er een echte plasticexpert is geworden!

1

**ELK UUR BELANDEN ER
11 OLYMPISCHE ZWEMBADEN
AAN PLASTIC IN ZEE.**

- A. Waar
- B. Niet waar

4

**IN FRISDRANKBLIKJES
ZIT OOK PLASTIC.**

- A. Waar
- B. Niet waar

3

**HOEVEEL PROCENT
PLASTIC IS AFVAL?**

- A. 50%
- B. 75%

5

**WAT DOET HET WERELD NATUUR
FONDS TEGEN HET PLASTICPROBLEEM?**

- A. WWF zorgt dat er oplossingen komen om plastic minder te gebruiken
- B. WWF zorgt dat er meer vuilnis-ophaaldiensten komen

2

**WAAR WORDT PLASTIC
VAN GEMAAKT?**

- A. Aardolie
- B. Rubber

Antwoorden:
1-A, 2-A, 3-B, 4-A,
5-beide goed

HÉ DIERENVRIEND

WORD OOK EEN ECHTE RANGER!

Wil je weten hoe we de koala's in Australië beschermen?
Waarom walvispoep helpt tegen klimaatverandering?
Enne... Waarom heeft een leeuw manen? Dan zijn we op zoek naar jou! Word Ranger en help ons mee om de prachtige natuur en wilde dieren te beschermen.

MELD JE HIER AAN!

Vraag eerst even toestemming aan je ouders

Regelmatig komen Rangers in actie, allemaal op hun eigen manier. Maar wat doen ze dan? Klik op de afbeelding en deze stoere natuurbeschermers leggen het je uit!

COOL!

